

İŞ YERİNDE PSİKOLOJİK TACİZ PANELİ DÜZENLENDİ

EMO Ankara Şubesi tarafından İş Yerinde Psikolojik Taciz paneli, 25 Aralık Cumartesi günü saat EMO Genel Merkezi Toplantı Salonu'nda geniş bir katılım ile düzenlendi. Oturum Başkanlığını EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Tülay Işık'ın yaptığı panele konuşmacı olarak Avukat Şamil Demir, Psikolog Aylin Akçay, TMMOB'den İnşaat Mühendisi Gülrü Yıldız, Mobbing mağduru Elektronik Mühendisi Bülent Atuk katıldı.

Panelin açılışını EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Duygu Tokmak yaptı. Duygu Tokmak şunları söyledi, "Bu panel Şubemizin Kadın Komisyonu'nun ilk etkinliği. Aslında çoğu çalışanın maruz kaldığı, çok bilinmeyen, dile getirilmeyen, önemsenmeyen mobbing

konusunu farklı yönden ele almayı hedefliyoruz. Mobbing; diğer tanımlarıyla iş yerinde psikolojik taciz, psikolojik yıldırma maalesef üyelerimizin de sıklıkla karşılaştığı bir sorun. Mobbing ne demektir, kimler mobbinge maruz kalır, mobbinge uğradığımızı nasıl anlarız, iş yerinde yaşadığımız her sorun mobbing anlamına gelir mi? Mobbing ile mücadele kanalları nelerdir, yasal süreç nasıl işler? Mühendisler mobbinge maruz kalıyor mu? EMO ya da TMMOB mobbinge uğrayan üyeler için neler yapıyor neler yapmalı, bu konulara yanıt bulmak için panelistlerimizle beraberiz."

"Mobbingi yapan kişi patolojik özellikler taşıyor"

EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Tülay Işık'ın oturum başkanlığını yaptığı panelde ilk konuşmayı Psikolog Aylin Akçay yaptı. Akçay konuşmasında "İş yerinde psikolojik tacizin ne olduğunu" anlattı.

Aylin Akçay özetle şunları söyledi; "Mobbing yurt dışında eski Türkiye'de daha yeni literatüre girmiş bir konu. İş yaşamının doğuşundan itibaren iş yaşamının şekillenmesinden kaynaklı her türlü şiddet biçimini yaşıyoruz. Mobbingin sürekli

yaşadığımız, isimlendirdiğimiz mücadele alanı haline gelmesi çok yeni. Mobbing nedir? İş yerinde psikolojik taciz nedir bu kavramlar da çok yeni. Üzerine ortaklaşmış kesin yargılara varılmış net bir tanım yok ancak farklı bakış açıları, yaklaşımlar var. Mobbinge ilgili kazanılmış davaların olması yolumuzu daha kolaylaştırıyor diye düşünüyorum. Mobbing; iş yerinde bir kişinin işveren tarafından ya da çalışma arkadaşları tarafından ya da üst yöneticiler tarafından sistematik olarak psikolojik şiddet görme ve iş yerinde uzaklaştırılması anlamına geliyor. Her şeyden önce kötü niyetli olması önemli. Toplum açısından bakarsak, iş yerinin kendisi ekonomi politikaları düşündüğümüzde çalışma yaşamının tamamını düşündüğümüzde çalışma ilişkilerinin şiddet içerikli olduğunu söylemek mümkün. Psikolojik şiddet tek başına mobbingi tanımlamak için yetmiyor. Mobbingi mobbing yapan, suç haline getiren temel kriterler var."

"Mobbing işçiyeye iş yerinde uygulanan şiddettir"

Aylin Akçay'ın ardından söz alan Avukat Şamil Demir yasalarımızda mobbingin tanımının olmadığını ancak Anayasa'da bazı hükümlerin mobbingi englemeye yönelik olarak yorumlanması gerektiğinin altını çizdi. Şamil Demir panelde özetle şöyle konuştu;

"Mobbing gelişmiş sosyal devletlerin gündeminde uzun zamandır var olmasına rağmen ülkemizde yeni yeni tartışılan bir kavram. Çalışanların iş

sağlığına, iş güvenliğine sosyal haklarına yönelik ciddi düzenleme bulamadığı ülkelerde, bu hakların tam manasıyla uygulanmadığı ülkelerde; mobbing gibi kavramlar üzerinde pek konuşulmayan burun kıvrılan kavramlar gibi karşımıza çıkıyor. Mobbing kaynağı olan bir çok problemimiz var. Daha huzurlu

barışçıl verimli çalışma özlemi içinde olan kişiler bu kavramın anlamını öğrenmeye başlamışlardır. Mobbingin mevzuatlarımızda açık tanımı olmadığı söylenebilir, bu tamamen farkındalık meselesidir. Öncelikle yasamızda mobbing düzenleniyor mu tartışmasını yapmadan önce Anayasaya bakmak lazım. Anayasada mobbingi ortadan kaldıracak bir çok madde var. Anayasada "Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, işsizleri korumaya çalışmayı desteklemek, çalışma barışını korumak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür" maddeler bulunuyor. Spesifik olarak mobbingin değerlendirilmesini yapmak gerekirse, mobbingin bazı şartları vardır. Her davranış hukuki olarak mobbing olarak kabul edilemez. Mobbing

özel etkinlikler...

İşçiye iş yerinde uygulanan bir şeydir. İş yeri dışında uygulanan veya iş dışında uygulanan sorun mobbing kapsamında değerlendirilemez. Mobbingi diğer işçiler de uygulayabilir işveren de uygulayabilir. Bu davranışların mobbing kapsamında değerlendirilebilir

mesi için kapsamın da tam olarak belirlenmesi gerekiyor. Mobbing uygulanıyorsa işverenin hangi yükümlülükleri uygulamadığına bakmak lazım. İşçi iş yerinde korunmuyorsa bu iş yerinde işçiye mobbing uygulanıyor olabilir. İşverenin yönetimini kötüye kullanılması da mobbinge yol açılıyor olabilir.

"DSİ'de rüşvet mekanizmasına karşı durduğumuz için de mobbing uygulandı"

Şamil Demir`den sonra panelde söz alan TMMOB`den İnşaat Mühendisi Gülrü Yıldız uzun yıllar yaşadığı mobbing uygulamalarını anlattı. Etkinliklere katılmadan önce mobbing konusunda hiçbir bilgisinin olmadığını vurgulayan Gülrü Yıldız şöyle konuştu; " Ben daha önce yaşadıklarımın mobbing konusunu olduğunu hiç bilmiyordum. Bunların konuşulmasının çok da önemli olduğunu düşünüyorum. 1985 yılında üniversiteden mezun olduktan sonra bir sene özel şirkette çalıştım ve ardından mezun olduğum üniversite asistan oldum. Bir süre çalıştığımız laboratuvarı yönetim değişikliği buradan asistan olan 4 arkadaşımız siyasi görüşlerimiz nedeniyle istenmiyor hale geldik. Sağ görüşlü olmadığımız için yeni yönetim tarafından istenmedik. 2 arkadaşımızın sözleşmesi yenilenmedi. İlk süreç böyle başladı. Ondan sonra DSİ`de göreve başladım. Orada birkaç yıl çalıştıktan sonra bence yaşta büyük amir pozisyonunda olmayan çalışanla çatışma yaşamaya başladık. Kurumda bu amir tarafından istenmiyorum hakkımda çeşitli dedikodular üretiliyor. Bu tamamen kişisel meseleydi. O kişi müdür olduktan sonra bana mobbing uygulamaya başladı."

"Her şeyi fotoğraflayıp belgeledim"

Panelde son olarak Türk Telekom`da 7 yıl mobbinge uğrayan elektronik mühendisi Bülent Atuk konuştu. Mobbinge uğrayanların kendilerini geliştirmek için çalışarak psikolojilerini korumaları gerektiğini anlatan Atuk özetle şöyle konuştu, "Ben çalıştığım kurumda 7 yıl zulüm yaşadım, 4 ay bir şey

yaşamamışım sonra bu 4 ay neden zulüm yaşamadım diye düşündüğümde meğer o süre içinde başkalarının canını yakıyorlarmış da beni unutmışlar. Bana uygulananları 44 madde olarak çıkardım.. Bana uygulanan mobbinge örnek verecek olursam. Geçen yıl 16 Aralık`ta hurda sayımına gönderilmiştim. Karın çamurun içinde elektronik kart sayımına gönderdiler. Delik deşik bir depo her yer kar, su ve benden elektronik devrelerin sağlam olup olmadığını üstelik gözle elle test etmemi istiyorlar. 15 gün boyunca Ankara`dan 35 km uzakta 1200 malzemeyi incelemeye gönderdiler. Hurda sayımına neden gönderdiler, mobbing davası açtım diye. Davayı 4 Kasım`da kazandık. Ertesi gün sürdüler beni. Elektronik mühendisinin yapacağı bir iş yok orada diyerek 8 Kasım`da dilekçe verdim, 'genlerine mobbing vebası bulaşmış böyle bir şirkette daha fazla çalışmak istemiyorum` diye dilekçe yazarak kamuya geçmek istiyorum dedim. Daha önce yaşadığım bazı örnekleri aktarayım. Benle birlikte 16 kişiye top sakalınızı kesin dediler. Benden başka 15'i kesti ben kesmedim. Var mı bir genelgen neden keseceğim top sakalımı. 2004 yılında bir kumpas kurulduğunu anladım. Genel merkez kampüsünde görmek istenmiyorsun denilerek Ulus`a sürdüler. İşe devamsızlığımı aradıklarından devam kağıtlarının sürekli fotoğraflarını çekiyorum. Müdür pozisyonundaki arkadaş benim paragrafımın üzerine parafını atmış. Fotoğrafları çekiyorum devamsızlık yaşamıyorum. Hiç izin kullanmadım. Her şeyi fotoğraflıyorum. Beni bir odaya sürüyorlar odayı fotoğraflıyorum. Herkesin masasında bilgisayarı telefonu var benim yok fotoğraflarını çekip belgeliyorum. Her şeyi belgeliyorum. Bu belgeleri mahkemeye verdik. Mobbinge uğrarken akıl sağlığınızı bedensel sağlığınızı korumanın en güzel yolu bir yeteneğinizi geliştirmekten geçer. Ben çeviriye verdim kendimi güzel çeviriler yaptım. Ben çok rahat olsam bir daire başkanı olsam belki hayatta yapmayacaktım. Birisi roman yazabilir şiir yazabilir, fotoğraf çekebilir. Bunu yapmazsanız akıl sağlığınızı yitirebilirsiniz. Bugün Türk Telekom mobbingle anılacak."

Panel izleyenlerin sorularının panelistler tarafından yanıtlanması ile sona erdi.

